

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Magyar nyelvtan						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demény Piroska						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demény Piroska						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	1.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	3.2 melyből: előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56+28+42=126	3.5 melyből: előadás	4x14=56	3.6 szeminárium/labor	2x14=28
A tanulmányi idő elosztása:					42
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					16
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	3x14=42				
3.8 A félév össz-óraszama	9x14=126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	- A hallgatók nyelvi-kommunikációs kompetenciáinak megfelelő szintű fejlettsége. - A magyar helyesírás fontosabb szabályainak ismerete és megfelelő szintű gyakorlati alkalmazásának képessége.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• megfelelően felszerelt terem, számítógép, videoprojektor, tábla.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• átrendezhető szakterem, az audiovizuális kommunikáció különböző eszközeinek megléte: videoprojektor, CD-lejátszó, hangszórók.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• K1. Különböző életkori sajátossághoz képzési szinthez és célcsoportokhoz adaptált oktatási vagy nevelési programok tervezése • K2. A sajátos óvodai és kisiskolai oktatási-nevelési folyamat kivitelezése • K3. Az óvodások és kisiskolások tanulási tevékenységének, eredményeinek, fejlődési folyamatának értékelése • K4. Az óvodai/kisiskolai csoport, az oktatási folyamat és a célcsoport sajátos szociális tanulási/ integrálási tevékenységének menedzszerszemléletű kezelése (szervezése) • K5. Különböző személyek és nevelési csoportok (óvodások, kisiskolások, tanulók, családok, tanárok, alkalmazottak, stb.) számára nevelési tanácsadás és irányítás, pszichopedagógiai segítségnyújtás
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzései	Curriculáris normák, sztemderdek és követelmények érvényesítése a hivatalos iskolai dokumentumok elemzésében és értékelésében, vagy a saját tervezési tevékenység önértékelésében • A szakmai, pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása, értelmezése, feldolgozása és alkalmazása az oktatási-nevelési tevékenységek és didaktikai eszközök tervezésének teljes folyamatában • A szakismeretek, a pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása az óvodai és kisiskolai oktató-nevelő tevékenység megvalósításában • Az egyéni és a csoportos eredmények értékelését szolgáló eszközök kidolgozása, az óvodások/ kisiskolások életkori sajátosságainak megfelelően • Az értékelés nyomán származó információk felhasználása saját oktatási tevékenységének felülbírálásában, és ennek optimalizálását szolgáló megoldások azonosítása • A tanulásszervezés sajátos fogalmainak/ szemléletmódjának működtetése különböző óvodai és kisiskolai nevelési tevékenységi helyzetekbenA minisztériumi/ óvodai/ kisiskolai dokumentumok használata a különböző nevelési helyzetekben hozott menedzseri döntésekben • Nevelési projektek összeállítása, amelyek az óvodások és kisiskolások iskolai és szociális alkalmazkodásának folyamatát segítik elő
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• megfelelő szintű helyesírás (helyesírási teszt). • alapszintű általános nyelvészeti, nyelvtörténeti, jelentéstani ismeretek alkalmazása. • a magyar nyelv rendszerének ismerete (hangtani, alaktani, mondattani, szövegtani ismeretek), az ismeretek gyakorlati alkalmazása (hangtani, alaktani, mondattani, szövegtani elemzés), helyesírás.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Általános nyelvészeti alapfogalmak (1) - A nyelv és a beszéd kapcsolata, Jeltani alapfogalmak	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
Általános nyelvészeti alapfogalmak (2) - Univerzális nyelvi sajátosságok, nyelvtipológiák, nyelvtörténeti alapok	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
Általános nyelvészeti alapfogalmak (3) -Jelentés tan -	magyarázat, kikérdezés, beszélgetés	
Hangtan (1) - Beszédhangok és szerkezetek jellemzői	kikérdezés, beszélgetés, problematizálás	
Hangtan (2) - Funkcionális hangtan, helyesírás	ismétlés, magyarázat,	

	beszélgetés	
Szótan (1) Szókészlettan	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
Szótan (2) Szófajtan – a szófajalakítás kritériumai	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
Szótan (3) A szófaji rendszer –, szófajok	problematizálás, magyarázat, begyakorlás	
Szótan (4) Szóalaktan – szótövek és toldalékok	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
Szótan (5) Szóalaktan – szótövek és toldalékok	ismétlés, magyarázat, beszélgetés	
Mondattan (1) – a szó szerkezetek jellemzői	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	
Mondattan (2) - A szintaktikai viszony fajtái	ismétlés, alkalmazás, problematizálás	
Mondattan (3) Mondatrészek, kategóriák és viszonyok	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
Mondattan (4) Mondatrészek, kategóriák és viszonyok	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	
Könyvészet Adamikné Jászó A. (szerk.1991): <i>A magyar nyelv könyve</i>. Trezor Kiadó, Budapest. Balogh-Gálffy-J. Nagy (1971): <i>A mai magyar nyelv kézikönyve</i>. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest. É. Kiss K., Kiefer F., Siptár P. (1998): <i>Új magyar nyelvtan</i>. Osiris Kiadó, Budapest. Hernádi S.(1993): <i>Helyesírási önképző</i>. Cicero Kiadó, Debrecen. Honti M., Jobbágyiné András K. (1998): <i>Magyar nyelv III</i>. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. Keszler Borbála (szerk., 2002): <i>Magyar grammatika</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt, Budapest. Kiefer F. (szerk., 2006): <i>Magyar nyelv</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest. Murvai O. (1998): <i>Magyar nyelv. Szókészlettan, Jelentéstan, Mondattan</i>. Ed. Did. Si Ped. Bucuresti. Péntek János(1988): <i>Teremtő nyelv</i>. Kriterion Kiadó, Bukarest. Péterfi M. (szerk., 1999): <i>Vallomások az anyanyelvről</i>. Gloria Kiadó, Kolozsvár. Szende Aladár(1993): <i>A magyar nyelv tankönyve középiskolásoknak</i>. Tankönyvkiadó, Budapest. Szilágyi N. Sándor(1980): <i>Magyar nyelvtan</i>. I. Ed. Did. si Pedagogica, Bukarest.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Nyelvi/helyesírási ismeretek felmérése, szemináriumi feladatok megbeszélése	beszélgetés, vita, dramatizálás, kooperatív csoportmunka, egyéni munkaformák	
2. Nyelvi/helyesírási ismeretek felmérése, szemin. felad. megbeszélése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés,	

	alkalmazás-begyakorlás	
3. A magyar nép és nyelv eredetéről – érvek és ellenérvek	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
4. A hangtani ismeretek szerepe a tanítói / óvónői munkában	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
5. Nyelvünk legújabb évezrede – nyelvtörténeti visszatekintő, különös tekintettel a helyesírás alakulására	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
6. A verbális és a nonverbális kommunikációról lehetőségek, korlátok	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
7. Nyelvünk virágai, a szólások; eredetük, mai jelentéseik.	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
8. „Hogyan beszél ma az ifjúság?” csoportmunka	ellenőrzés, megbeszélés, értékelés	
9. Miről vallanak a magyar nevek? Kis névtani kitekintés		
10. Az igekötő és a képző lehetséges kapcsolatai – szerepük a szókészlet gazdagodásában	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
11. A szótövek rendszere	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
12. A szótövekhez járuló jelek és ragok – szerepük a beszédben	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
13. A szófaj és mondatrész fogalmak kapcsolatai, az elhatárolás nyelvtani indokai	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
14. A szemináriumi tevékenység értékelése		
Könyvészet - <i>A magyar helyesírás szabályai, 11. kiadás</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest. - Benczik Vilmos: <i>Nyelv, írás, irodalom kommunikációelméleti megközelítésben</i>. Trezor Kiadó, Budapest 2001. - Kálmán László-Nádasdy Ádám: <i>Hajnali hárompercesek a nyelvről</i>. Osiris Kiadó, Budapest 2007. - Kenesei István (szerk.): <i>A nyelv és a nyelvek</i>. Gondolat Kiadó, Budapest 1989. - Lanstyák István: <i>Nyelvünkben otthon</i>. Nap Kiadó, Dunaszerdahely 1998. - Réger Zita: <i>Utak a nyelvhez</i>. Soros Alapítvány – MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest 2002.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A magyar nyelvtan mint alapozó jellegű, komplex nyelvészeti tantárgy, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek a fejlesztésére irányul (pl. helyesírás, mondatelemzés, szövegértés, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli szövegalkotás stb.), amelyek a szakmai és munkaerőpiaci követelményeknek, elvárásoknak teljes mértékben megfelelnek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti ismeretek és gyakorlati alkalmazás	írásbeli vizsga	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egyéni és csoportos tevékenységeken való aktív részvétel	Helyesírási teszt (kizáró jellegű)	- 30 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
A helyesírási teszt minimálisan elfogadható eredménye -70 pont a 100 lehetségesből			
A helyesírási teszt egy tollbamondásból és egy teszt kitöltéséből áll.			
A vizsgajegy minimálisan 5-ös kell, hogy legyen.			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2012. szept.16.

Demény Piroska

Demény Piroska

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2012.okt.1.

Demény Piroska